

на момините родители в дома на момчето.

В сряда младите на тракийските калайджии отиват при чешма или кладенец, където отбулват булката. Лахо пък са на гости в дома на кумовете, където те свалят булото. Младоженката при софийските ерлии наново отива в дома на майка си, за да си измие косата. С този ритуал трябва „да се измият всички нечистотии, всичко лошо” (Марушиакова 1992-в: 92-93; Футаджиите 2003:14).

Особено показателна за взаимоотношенията между половете е спазваната йерархия при *даване име на бебето*. Тя важи при всички групи, независимо дали вече с имената са кръстени други деца в голямото семейство. Първо се кръщава на свекър (ако е момче) и на свекърва (ако е момиче). По установен порядък следват роднините от мъжка страна. При повече деца се почитат и родителите и роднините на момичето. Известно изключение се наблюдава при хорохоя и лахо, където се дават имената само на мъжката страна. Ако майката реши да кръсти детето си на своите родители, мъжът ѝ може да я изгони безнаказано (лахо). „Жената не може да каже какво име ще бъде избрано” (м., 70 г., хорохоя, гр. Твърдица). Обикновено имената не се изменят, дори и да не харесват на младите. При демирджиите за името може да се пита кума – той избира дали да е неговото или това на свекър и свекърва.

Циганите/ ромите дават името на детето веднага след раждането. То е определено още по време на бременността. Обикновено се избира от свекървата или свекъра. Младите се съобразяват с това, като по този начин изразяват и своето уважение и зачитане. „Дадох ми името на дядо ми по майчина линия. Така решила баба ми, майката на баща ми... А баба ми е била една от най-уважаваните жени в махалата. Баба Пинча е израждала малките деца и е напътствала и покровителствала младите майки” (м., р. 1930 г., турски цигани, София) (цит. по Нунев 2008: 72).

С искането на прошка по време на празници се показва уважението в семейството. При фичери, лингурари, бургуджии, тракийски калайджии младите семейства, момите, ергените искат прошка¹⁹ от възрастните на Банго Васил. Не се задържат дълго в една къща, а обикалят и другите роднини. Софийските ерлии вземат прошка не само от свекъра/ бащата и свекървата/ майката, а и зетьовете вземат по между си (Петрова, Антонова, Пенчева 2004: 108).

В израз на уважение, младо семейство при бургуджиите, което коли за първи път агне на Гергьовден, задължително кани възрастни мъже и жени да благославят и споделят трапезата им.

„На Рамазана (Рамазан байрам – б.а.) всеки прощава. Много,

¹⁹ Опрощаване между близки и роднини за изречени лоши думи и направени грешки.